

LUDZIE MIEJSCA WYDARZENIA

Małopolska jakiej nie znacie

Retrospektywa
FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ

**FILMO
TEKA**
MAŁOPOLSKA

PATRONAT HONOROWY

Witold Kozłowski
Marszałek
Województwa
Małopolskiego

MAŁOPOLSKA

**FILMO
TEKA**
MAŁOPOLSKA

ZESTAWY FILMÓW

METAFIZYKA GÓR / str. 6–7

Halny. Morfologia tematu / 2013 / 25'

Naród coś smutny / 2014 / 28'

Redyk Karpacki / 2013 / 25'

MAŁOPOLAN ART / str. 8–9

Słowiński trójkąt muzyczny / 2017 / 43'

Żyję, aby grać / 2013 / 35'

STRAŻNICY TRADYCJI / str. 10–11

Kwiaty wyobraźni / 2015 / 30'

Światłoczuły / 2015 / 30'

ILUMINACJE / str. 12–13

Viatoris. Między Wschodem

a Zachodem / 2015 / 48'

Panorama / 2015 / 30'

INŻYNIERIADA / str. 14–15

Dosięgnąć nieba / 2015 / 38'

Widok / 2016 / 31'

Oczyścić niebo / 2017 / 36'

GLORYFIKATORZY,

ŻARLIWCY, ENTUZJAŚCI / str. 16–17

Ridan / 2017 / 25'

Jak ujarzmiłem smoka / 2017 / 30'

Pod spodem / 2019 / 17'

TEATRALIA – DZIEDZICTWO / str. 18–19

Strójcie mi, strójcie narodową scenę...
/ 2018 / 78'

Gdzie jest Wyspiański? / 2017 / 37'

TEATRALIA – LUDZIE / str. 20–21

Ania. Rzecz o Annie Dymnej / 2017 / 43'

Plewiński, spojrzenia / 2017 / 42'

TEATRALIA – MIEJSCA / str. 22–23

Ślady mojego istnienia / 2018 / 54'

Chłopaki z piwnicy / 2019 / 58'

MY DLA INNYCH

część I / str. 24–25

Ciężarówka nadziei / 2015 / 35'

Dom jak narkotyk / 2018 / 25'

Trzymaj serce przed złamaniem

/ 2019 / 47'

część II / str. 26–27

Wyjście / 2019 / 51'

PRZESZŁOŚĆ W TERAŹNIEJSZOŚCI

część I / str. 28–29

Nowa kuchnia żydowska / 2018 / 30'

Na granicy czasu, na granicy światów

/ 2019 / 49'

Auschwitz, boks i chleb / 2019 / 30'

część II / str. 30–31

Portret Polaka / 2018 / 73'

Andrzej Zarych

Dyrektor
Małopolskiego
Centrum Kultury
SOKÓŁ
w Nowym Sączu

Szanowni Państwo!

Bardzo się cieszymy, że Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu stało się w tym roku operatorem programu FILMOTEKA MAŁOPOLSKA. Wprawdzie w budynku naszej Instytucji od ponad 110 lat działa kino, ale prezentowanie filmów widzom nie jest tym samym, co udział w procesie produkcji obrazów ukazujących ważne dla regionu sprawy.

Tegoroczne priorytety tematyczne FILMOTEKI skupiały się głównie na rocznicach i ludziach ważnych dla naszego województwa i kraju: 40-lecie wprowadzenia stanu wojennego, 230. rocznica uchwalenia Konstytucji 3-go maja, Jan Paweł II – patron Małopolski, św. Maksymilian Maria Kolbe, Stanisław Lem oraz Małopolskie Rodziny.

Do udziału zapraszaliśmy twórców chcących wyprodukować filmy i notacje ukazujące miejsca szczególnie istotne dla dziedzictwa kulturowego, tradycji i tożsamości religijnej Małopolan, życia naukowego i artystycznego regionu oraz snujących opowieści o ludziach, którzy oddali swe serce Małopolsce.

Decydowanie o przyznaniu wsparcia nie było łatwe. W tym roku województwo małopolskie przeznaczyło na ten cel 630 tys. zł. Po długiej dyskusji jury programu podjęło decyzję o przyznaniu dofinansowania w postaci wkładu koprodukcyjnego dla 13 produkcji filmowych na łączną kwotę 530 tys. zł oraz dla 22 notacji na łączną kwotę 100 tys. zł.

Efekty pracy filmowców będziemy podziwiać w przyszłym roku, a w tym zapraszamy do retrospektywnego przeglądu, pokazującego dorobek niemal dziesięciu lat programu FILMOTEKA MAŁOPOLSKA. Mamy nadzieję, że będzie to okazja nie tylko do docenienia warsztatu regionalnych filmowców, ale również refleksji nad losami bohaterów i naszymi własnymi dziejami.

Szanowni Państwo!

Samorząd województwa małopolskiego konsekwentnie wspiera rozwój artystyczny i twórczość filmową w regionie. Właśnie w tym celu powołaliśmy do życia FILMOTEKĘ MAŁOPOLSKĄ – program dotacji dla twórców filmów dokumentalnych i notacji filmowych ukazujących ludzi, historię i ważne wydarzenia z naszego regionu. W ten sposób przekazaliśmy filmowcom już kilka milionów złotych, które odegrały istotną rolę w powstawaniu ważnych dla Małopolski dzieł.

Od początku swego istnienia FILMOTEKA MAŁOPOLSKA pokazuje, że jest to program potrzebny, trafiający do wielu środowisk twórczych i ze wszech miar warty dalszego rozwijania. Dzięki zrealizowanym, przy wsparciu z budżetu województwa, projektom powstały produkcje ukazujące wyjątkowe miejsca, ludzi i wydarzenia. Bez FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ nie mielibyśmy okazji poznać wielu niezwykłych historii i świadectw.

Serdecznie zapraszam wszystkich Państwa do uczestnictwa w retrospektywnym przeglądzie FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ „Ludzie, miejsca, wydarzenia. Małopolska jakiej nie znacie”. To niezwykle okazja do poznania dorobku regionalnych filmowców – profesjonalistów i amatorów, którzy opowiadają nam przecież o nas samych, o Małopolanach. To również punkt wyjścia do kolejnych edycji tego programu, który nie tylko ukazuje szerszej publiczności ważne społeczne tematy, ale jest także realnym wsparciem dla rozwoju warsztatowego wielu twórców, zwłaszcza tych, którzy nie mają jeszcze bogatego dorobku.

Mam nadzieję, że obrazy wybrane do przeglądu spotkają się z Państwa uznaniem i życzliwym przyjęciem. Życzę nie tylko dobrego odbioru, ale również wielu wrażeń estetycznych i poznawczych.

Witold Kozłowski

Marszałek
Województwa
Małopolskiego

FILMO TEKA MAŁOPOLSKA

Szanowni Państwo, Twórcy, Widzowie.

Przygotowując dla Państwa retrospektywę „Ludzie, miejsca, wydarzenia. Małopolska jakiej nie znacie” mieliśmy świadomość, że mierzymy się z bardzo różnorodnym dorobkiem wieloletniej inicjatywy. Przedsięwzięcie z założenia o zasięgu regionalnym przez różnorodność tematów oraz uczestnictwo twórców o zróżnicowanym doświadczeniu i kwalifikacjach sprawia, że zrealizowane produkcje składają się na trudną do jednolitego skategoryzowania bibliotekę filmową.

Po wnikliwym zapoznaniu się z dorobkiem tej inicjatywy, mogliśmy z pełnym przekonaniem stwierdzić, że mamy do czynienia z projektem spójnym nie tylko organizacyjnie, ale również tematycznie. To zaowocowało powstaniem zestawów filmowych, dla których wspólnym mianownikiem była nie chronologia, ale tematy i bohaterowie. Tak powstał chociażby zestaw „My dla innych”, gdzie ukazana została czułość i wrażliwość Małopolan ujawniająca się zarówno w niezłomnym przywracaniu pamięci o zapomnianych ofiarach Holocaustu w filmie Wojciech Szumowskiego *Trzymaj serce przed złamaniem*, jak i w *Ciężarówkach nadziei* Piotra Augustynka, gdzie chęć niesienia dobra w ciężkich czasach stanu wojennego przerodziła się w ogólnoświatową, do dziś aktywną inicjatywę pomocową.

Dzięki przyjętej koncepcji możemy Państwu zaprezentować zestaw „Metafizyka gór”, w której widzimy filmy wizualnie

odmienne, a jednak spójne nie tylko poprzez scenografię, ale również duchowość związaną z górską kulturą. Aż trzy zestawy poświęcone zagadnieniom teatralnym dowodzą jak istotny jest to temat i jak różnorodne są perspektywy jego oglądu. Znakomitym przykładem jest film *Plewiński, spojrzenia* zrealizowany przez Paulinę Ibeł, Katarzynę Kotulę i Macieja Dźwigaję, który pokazujemy w zestawie „Teatralia – ludzie”.

Powyżej wymienione, jak i dziesięć pozostałych zestawów, oferujemy Państwu jako spójny i usystematyzowany dorobek FILMOTEKI MAŁOPOLSKIEJ. Filmy wzajemnie się uzupełniają, ale również konfrontują ze sobą różne spojrzenia na różne tematy. Mamy nadzieję, że retrospektywa „Ludzie, miejsca, wydarzenia. Małopolska jakiej nie znacie” będzie dla Państwa zachętą do bliższego zapoznania się z działalnością programu, a przede wszystkim asumptem do odkrywania historii mieszkańców naszego regionu – zarówno w kinie jak i poza nim.

Operatorem Programu FILMOTEKA MAŁOPOLSKA w poszczególnych latach był Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego oraz Teatr im. Juliusza Słowackiego w Krakowie. Obecnie operatorem programu jest Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ w Nowym Sączu.

Program jest finansowany ze środków przekazanych z budżetu Województwa Małopolskiego.

Organizatorzy

METAFIZYKA GÓR

Góry wzbudzają podziw, fascynują i przyciągają. Od samego początku wynalezienia kina były też wdzięcznym, chociaż wymagającym obiektem zainteresowania filmowców. W zestawie „Metafizyka gór” przedstawiamy produkcje, które ukazują piękno gór, ale przede wszystkim niezwykły ich wpływ na mieszkańców górskich terenów.

Halny.
Morfologia
tematu /
2013

Naród coś
smutny / 2014

Redyk Karpacki
/ 2013

HALNY. MORFOLOGIA TEMATU

Wojciech Jachymiak zabiera widza w surrealistyczną podróż w poszukiwaniu odpowiedzi na tajemnicę górskich zjawisk. Podróż ta jest próbą opisanie wpływu gór, który najpełniej objawia się od zawsze nam towarzyszącym halnym. Nauka, sztuka i tradycja próbują odpowiedzieć, co za siła drzemie w tym ruchu powietrza i dlaczego ma na nas tak wielki wpływ. Wszystko to w formie zjawiskowego, filmowego eseju.

NAGRODY:

Kraków (12. Krakowski Festiwal Górski) – I Nagroda w Konkursie Filmu Polskiego

NARÓD COŚ SMUTNY

Jan Tuz zwany Jaśkiem z Wołowca był i pozostaje do dziś postacią zagadkową, tak jak i jego śmierć, którą jakby sam sobie wyróżył. Samotnik garnący się do ludzi. Stróż łemkowskiej tradycji i języka. Wnikliwy obserwator przyrody i filozof życia, który określał się jako „ostatni aborygen Beskidu Niskiego”. W filmie Krzysztofa Krzyżanowskiego Jasiek z Wołowca jawi się jako człowiek skromny, rozsmakowany w życiu, a jednak gnębiony uczuciem nieuchronnego przemijania.

REDYK KARPACKI

Poetycka opowieść o pasterskiej tradycji Karpat, w której historia przeplata się z legendami. Film jest powrotem do źródeł pasterskiego życia, ukazaniem filozofii ludzi, którzy bez reszty poddają się cyklowi wypasu. Wędrując z kamerą z tytułowym Redykiem Karpackim przez różne kraje, widz odkrywa, że tradycja pasterska kształtowała się i kształtuje w oparciu o różnorodne kultury.

Halny. Morfologia tematu / 2013 / 25'
reż. Wojciech Jachymiak,
Maciej Gabryś

Naród coś smutny / 2014 / 28'
reż. Krzysztof Krzyżanowski

Redyk Karpacki / 2013 / 25'
reż. Wojciech Jachymiak

MAŁOPOLAN ART

W zestawie „Małopolan Art” widzimy artystów, dla których działalność twórcza jest również filozofią życia, a rozwijanie warsztatu – warunkiem koniecznym, by poczuć spełnienie twórcze. Poszukiwanie ciągle nowych metod warsztatowych, sięganie do tradycji, a także poszukiwanie inspiracji w każdej aktywności społecznej jest tym, co określa bohaterów prezentowanych filmów.

Słowiński trójkąt
muzyczny / 2017

Żyję, aby grać
/ 2013

SŁOWIŃSKI TRÓJKĄT MUZYCZNY

Troje artystów, muzyków, wykonawców. Joanna, Jan, Stanisław. Wszyscy Słowińscy. Wszyscy bez reszty oddani swojej działalności twórczej, czerpią inspiracje z tradycyjnej muzyki. Posługując się zarazem jazzem, folkiem i muzyką elektroniczną, stwarzają nową jakość. Film jest również zapisem tego, jak owoce ich pracy wypełniają kulturalną przestrzeń Krakowa.

ŻYJĘ, ABY GRAĆ

Ekscentryczny, kontrowersyjny, narcystyczny. Jednocześnie zajmujący, dowcipny, a gdy przystępuje do pianina – niezrozumiale hipnotyzujący. Jurek Bożyk był jednym z bardziej rozpoznawalnych, krakowskich jazzmanów, cenionym szczególnie przez kolejne pokolenia studentów. Człowiek, który życie oddał muzyce, a sobą wypełniał nie tylko jazz kluby starówki, ale przez chęć obcowania z ludźmi – inne kulturalne przestrzenie Krakowa.

Słowiński trójkąt muzyczny
2017 / 43'

reż. Monika Skwirtniańska

Żyję, aby grać / 2013 / 35'

reż. Krzysztof Krzyżanowski

STRAŻNICY TRADYCJI

Artyści ludowi, dokumentaliści amatorzy, strażnicy pamięci. W tym zestawie przedstawiamy historię ludzi, którzy swoimi działaniami twórczymi starają się ratować zanikające obyczaje, kulturę, tradycję. Niektórzy zapewniają ciągłość kulturową, przekazując wiedzę o warsztacie artystycznym kolejnym pokoleniom, a inni techniką próbują utrwalić zanikający styl życia.

Kwiaty
wyobraźni / 2015

Światłoczuły
/ 2015

KWIATY WYOBRAŹNI

Tęczowe, kwieciste malowidła pokrywające elewacje domostw chociaż zachwycają, nie są niczym nadzwyczajnym w urokliwym Zalipiu. Sztuka zdobienia domostw kwiecistymi wzorami to wieloletnia tradycja, dzisiaj kojarzona przede wszystkim z osobą Felicji Curyłowej, której działalność i dziedzictwo inspirowało wszystkie pokolenia tego regionu. Film przedstawia zalipiańską sztukę ze współczesnej perspektywy, szeroko jednak „odmalowując” jej kontekst.

ŚWIATŁOCZUŁY

Potrzeba utrwalania codzienności jest cechą ludzi wrażliwych, którzy zdają sobie sprawę z ulotności chwili. Taką wrażliwość przejawiać się wydawał Wojciech Migacz – chłopski fotograf lachowskiej wsi. Film jest opisem wieloletniej działalności fotografa amatora, ale również relacją specjalistów, w tym etnografów, dla których rzeczywistość utrwalona przez Migacza na fotograficznej kliszy do dzisiaj stanowi cenne źródło wiedzy.

Kwiaty wyobraźni / 2015 / 30'
reż. Paulina Ibek,
Katarzyna Kotula

Światłoczuby / 2015 / 30'
reż. Joanna Hołda,
Jacek Kurzeja

ILUMINACJE

Zestaw filmów o artystach
opowiedziany ich własnym
dorobkiem twórczym.
Z wykorzystaniem kunsztownych
zdjęć i różnych technik
animacyjnych, autorzy ukazują
proces twórczy, którego częścią
jest przemiana samego artysty.
Dzieło uniezależnia się
od twórcy, stając się zagadką
dla samego autora.

Viatoris.
Między
Wschodem
a Zachodem
/ 2015

Panorama
/ 2015

VIATORIS. MIĘDZY WSCHODEM A ZACHODEM

Artystyczny film drogi, którego bohaterem jest krakowski twórca streetartowy, Piotr Jargusz. Produkcja jest zarówno zapisem jego działań artystycznych, zakładających wyjście ze swoimi pracami w przestrzeń publiczną, jak i podróżą do miejsc dla niego szczególnych – miejsca pochodzenia przodków. Zarówno poszukiwanie artystyczne, jak i podróż na wschód są próbą określenia własnej tożsamości. Tożsamości człowieka, który jak sam zauważa „myśli zachodnio, a czuje wschodnio”. Stoi on więc w tożsamościowym rozkroku, ale wiernie towarzyszą mu w tych poszukiwaniach jego obrazy – owoce poszukiwań artystycznych.

PANORAMA

Stanisław Wejman, Jacek Sroka, Anna Sobol-Wejman i Krzysztof Skórczewski – artyści. Bohaterowie filmu. Ale to nie o nich jest ta opowieść. Jest to historia procesu twórczego, który po latach prób z formą i poszukiwań inspiracji złożył się na ogromny dorobek tych artystów. Działających we wspólnej przestrzeni, ale jednak niezwykle różnych od siebie. Twórcy filmu w centrum stawiają prace artystów, które na ekranie przemieniają się w zjawiskowe animacje, tworząc niezależny świat. Artyści przechadzają się po nim, jakby sami próbowali w pełni zrozumieć owoc swoich działań twórczych.

Viatoris. Między Wschodem a Zachodem / 2015 / 48'
reż. Marek Gajczak,
Iwona Meus-Jargusz

Panorama / 2015 / 30'
reż. Grzegorz Skórczewski

INŻYNIERIADA

Zestaw nietuzinkowych filmów, w których działania konstruktorów, inżynierów i architektów wykonywane z szacunkiem do dziedzin, które reprezentują mają olbrzymie przełożenie na codzienność Małopolan. Fascynująca opowieść o technice i jej społecznym znaczeniu.

Dosięgnąć nieba / 2015

Widok / 2016

Oczyścić niebo / 2017

DOSIĘGNAĆ NIEBA

Historia polskich doświadczeń z inżynierią raketową. Specjaliści z różnych dziedzin, działający w różnych ośrodkach naukowych mimo braku funduszy, łączą siły we wspólnej pracy konstrukcyjnej nad kolejnymi modelami rakiet. Film przedstawia bogatą kompozycję materiałów archiwalnych, ukazujących polskie efekty pracy nad inżynierią raketową, uzupełnione współczesnym komentarzem ówczesnych, polskich *Rocket Manów*.

WIDOK

Film ukazuje głośną batalię sądową Krzyszofa Bienia o naruszenie spójności jego projektu architektonicznego. Jest to również spojrzenie na trwającą do dziś transformację urbanizacyjną Krakowa, w której często przemyślane wizje architektoniczne ustępują dochodowym, ale szkodliwym dla krajobrazu i jakości życia mieszkańców przedsięwzięciom deweloperskim.

OCZYŚCIĆ NIEBO

Film nawiązuje do wcześniejszej produkcji Piotra Augustynka – *Dosięgnąć nieba*, ale tym razem skupia się na wczesnych próbach przeciwdziałania nasilającemu się stężeniu zanieczyszczeń w krakowskim powietrzu. Tym razem w niebo ruszyły sondy mające zbierać informacje o zagrożeniu, które dzisiaj traktowane jest jako kluczowe zarówno dla zdrowia Małopolan, jak i dziedzictwa architektury krakowskiej.

Dosięgnąć nieba / 2015 / 38'
reż. Piotr Augustynek

Widok / 2016 / 31'
reż. Katarzyna Kotuła

Oczyścić niebo / 2017 / 36'
reż. Piotr Augustynek

GLORYFIKATORZY, ŻARLIWCY, ENTUZJAŚCI

Zgodnie ze wskazówkami
mistrza sztuki filmowej, Jerzego
Ridana, w tym cyklu podążamy
w towarzystwie kamery filmowej
za konkretnym bohaterem.
Przyjmując jego perspektywę,
poddając się jego narracji,
odkrywamy nieznanne oblicza
miejsc, które do tej pory wydawały
się nam miejscami w pełni
oswojonymi. A jednak...

Ridana / 2017

Jak ujarzmiłem
smoka / 2017

Pod spodem
/ 2019

RIDAN

Skondensowana biografia jednego z najważniejszych filmowców polskich, który swoje filmowe życie bez reszty związał z jednym miejscem – z Nową Hutą. Jerzy Ridan był wielkim znawcą sztuki filmowej i wychowawcą wielu pokoleń młodych adeptów X Muzy, a do dzisiaj, poprzez swoje filmy, strażnikiem i przewodnikiem po nowohuciańskiej krainie.

JAK UJARZMIŁEM SMOKA

Legendę o Smoku Wawelskim zna niemal każde dziecko. Dla wielu Małopolan, i nie tylko, zdjęcie przy rzeźbie smoka, to jedna z ważniejszych fotografii z czasów dzieciństwa. Co bardziej wnikliwi wiedzą, że autorem rzeźby jest Bolesław Chromy. Ale czy ktoś wie skąd, w jaki sposób i za czyją przyczyną zionąca ogniem rzeźba na lata zagościła pod wawelskim wzgórzem? I dzięki komu wypływa języki ognia? Film przedstawia zaskakującą historię elektryka Feliksa Prochownika – tego, który przed laty ujarzmił Smoka Wawelskiego.

POD SPODEM

Pan Kazimierz to niezwykle zasłużony działacz Solidarności, społecznik, a z urodzenia nowohucianin, który dorastał i wiodł życie niemal równoległe z rozwojem swojej dzielnicy. W filmie Krzysztofa Ridana poznajemy jego mniej znane oblicze – kamera podążając za Panem Kazimierzem, ukazuje człowieka osobliwego i tajemniczego. Fascynata, który eksploruje zakamarki swojej dzielnicy i staje się swoistym grotolazem tego urbanistycznego fenomenu.

Ridan / 2017 / 25'
reż. Krzysztof Ridan,
Grzegorz Zariczny

Jak ujarzmiłem smoka
2017 / 30'
reż. Piotr Augustynek

Pod spodem / 2019 / 17'
reż. Krzysztof Ridan

TEATRALIA – DZIEDZICTWO

Dziedzictwo teatru jest zarazem
dziedzictwem społeczności,
narodów, cywilizacji.

Powracanie i pielęgnowanie
tego dziedzictwa to zadanie dla
wszystkich pokoleń. „Teatralia –
dziedzictwo” ukazują fenomen
Stanisława Wyspiańskiego
i jego monumentalnej schedy
interpretowanej współcześnie,
a także miejsce, w którym
ta interpretacja nabiera
szczególnego kształtu – w Teatrze
im. Juliusza Słowackiego.

Strójcie mi,
strójcie narodową
scenę... / 2018

Gdzie jest
Wyspiański?
/ 2017

STRÓJCIE MI, STRÓJCIE NARODOWĄ SCENĘ...

Świątynia sztuki, dom, zwykły zakład pracy, a może miejsce pierwszej na ziemiach polskich projekcji filmowej... Tak gmach Teatru im. Juliusza Słowackiego jest określany przez tych, których drogi zawiodły do tego miejsca. Twórcy niezwykle kunsztownie ukazują nie tylko historię jednej z najważniejszych teatralnych scen, ale również pokazują jak współcześnie funkcjonuje – niczym niezależny organizm i jednocześnie przestrzeń otwarta na każdego.

GDZIE JEST WYSPIAŃSKI?

Film jest swoistym studium dziedzictwa Stanisława Wyspiańskiego. Swoistym, bo mimo że ukazuje jego klasyczny dorobek, to widz śledzi historię wieszczą przez pryzmat współczesnych interpretacji jego dziedzictwa. Dziedzictwa wyrażonego w projektach artystycznych, jak i wypowiedziach wybitnych ludzi sztuki. Schemata artysty przedstawiona jest równoległe z pracami nad projektami interdyscyplinarnymi, które były przygotowane na obchody Roku Wyspiańskiego.

Strójcie mi, strójcie narodową scenę... / 2018 / 78'
reż. Maria Guzy

Gdzie jest Wyspiański?
2017 / 37'
reż. Krzysztof Glondys

TEATRALIA – LUDZIE

Teatr nie może istnieć bez ludzi. Nie może istnieć bez widowni i aktorów. Ci ostatni nie muszą być cenieni, lubiani, akceptowani. Muszą być jedynie widzialni. W „Teatraliach – ludzie” prezentujemy Państwu filmy, w których aktorska widzialność zostaje utrwalona, a także przenika do innych sfer życia, dowodząc, że sztukę można utrwalić, ale nie odseparować od naszej codzienności.

Ania.
Rzecz o Annie
Dymnej / 2017

ANIA. RZECZ O ANNIE DYMNEJ

Jedna z najwybitniejszych, współczesnych aktorek filmowych i teatralnych, ceniona przez miłośników sztuki wysokiej oraz przez amatorów filmów rozrywkowych. Także autorytet oraz przewodniczka życiowa dla wielu. Anna Dymna całe życie związała ze sztuką. Widownia kinowa i teatralna dorastała i dojrzewała wraz z jej rosnącym kunsztem aktorskim. Z czasem przez swoją działalność filantropijną i oddanie osobom z dysfunkcjami, stała się również gwiazdą teatru życia codziennych zmagających ze słabościami.

PLEWIŃSKI, SPOJRZENIA

Filmowy portret Wojciecha Plewińskiego. Jednego z najśłynniejszych krakowskich fotografików. Jego dorobek jest niezwykle bogaty, wszechstronny i wciąż odkrywany. Status społeczny i rozpoznawalność zyskał przede wszystkim jako fotograf kobiecych portretów publikowanych przez lata na okładkach „Przekroju”, czyli tak zwanych „kociaków”, ale również jako portrecista artystów teatralnych. Sama Anna Dymna powiedziała, że „dzięki Wojtkowi ma zatrzymaną młodość”.

NAGRODY:

Kielce (Festiwal Form Dokumentalnych „Nurt”) – Nagroda Fundacji im. Edwarda Kusztala 2017

Zakopane (Przeгляд Filmów o Sztuce) – Nagroda Specjalna 2017

Ania. Rzecz o Annie Dymnej
2017 / 43'

reż. Marta Węgiel

Plewiński, spojrzenia

2017 / 42'

reż. Paulina Ibek, Katarzyna
Kotula, Maciej Dźwigaj

TEATRALIA – MIEJSCA

Sztuka może być uprawiana wszędzie. By sztuka istniała, musi być artysta i widz, który byłby jego odbiorcą. Reszta jest dodatkiem. Są jednak miejsca o szczególnym znaczeniu, do których ludzie ściągają i oswajają je, sprawiając, że ten sam koncert, występ, performance zyskuje właściwe znaczenie, właśnie ze względu na miejsce. „Teatralia – miejsca” to zestaw dwóch filmów ukazujących fenomen takiej świątyni sztuki, jaką jest Piwnica pod Baranami.

Chłopaki
z piwnicy / 2019

CHŁOPAKI Z PIWNICY

Miejsce legendarne, prestiżowe, zmieniające postrzeganie sztuki, a także wyzwalające miłość do niej. Film Marii Guzy to kompleksowa i opowiedziana z lekkością oraz swadą historia miejsca, które – nie będzie to stwierdzenie na wyrost – odmieniło oblicze polskiej kultury, sceny teatralnej i muzycznej.

ŚLADY MOJEGO ISTNIENIA

Anna Szłapak, zwana Białym Aniołem Piwnicy pod Baranami, to postać wyjątkowa. Całe swoje życie związała z Krakowem, nie tylko artystyczne, osobiste, ale też naukowe, bowiem jako etnografka i kustoszka Muzeum Historycznego w Krakowie odkrywała tajemnice tego miejsca. Film jest zapisem jej dorobku artystycznego, występów wokalnych, wywiadów. Jest też słowami innych artystów, dowodem jak wielki wpływ miał Biały Anioł na innych, także na nich samych.

NAGRODA:

Zakopane (Przegląd Filmów o Sztuce) – Grand Prix 2019

Chłopaki z piwnicy / 2019 / 58'
reż. Maria Guzy

Ślady mojego istnienia
2018 / 54'
reż. Paulina Ibek

MY DLA INNYCH

Różne oblicza oddania, poświęcenia i wrażliwości są tematem niniejszego zestawu filmów. Bohaterowie tych opowieści nie są postaciami heroicznymi, ale ludźmi, którzy dostrzegli potrzebę działania w pewnym momencie i w pewnej konkretnej sprawie. Bez rozgłosu i z pasją oddają się w całości niesieniu pomocy innym.

część I

Ciężarówka
nadziei / 2015

CIĘŻARÓWKI NADZIEI

Historia mniej znanych działań humanitarnych na terenie Polski w czasie stanu wojennego, kiedy to nawiązała się niezwykle relacja między polskimi i francuskimi działaczami zrzeszonymi w ramach Stowarzyszenia „Equilibre”. Grupa ludzi różnych kulturowo, językowo i politycznie, znalazła wspólny cel w niesieniu pomocy ponad granicami zantagonizowanych systemów. Ciężarówki przewoziły nie tylko środki humanitarne, ale również cementowały więzi ludzi dobrej woli, którzy niosą pomoc do dzisiaj tam, gdzie jest potrzebna.

DOM JAK NARKOTYK

Na południe od potężnych zakładów Kombinat, pośród zieleni i ciszy stoi urokliwy pałac. Jest on całym światem i miejscem cudów. Dziedzictwo Marka Kotańskiego jest wciąż żywe i rozwijane, czego dowodzi działalność MONAR w pałacowym kompleksie w Pleszowie w Nowej Hucie. W tym domu niesiona jest pomoc narkomanom, bezdomnym i innym osobom, które poza nim nie mogły znaleźć odpowiedniej pomocy. Nie wszyscy wierzą w pokonanie swoich słabości, ale nawet tę beznadzieję łatwiej znieść w domu na uboczu.

TRZYMAJ SERCE PRZED ZŁAMANIEM

Troska o pamięć tych, którzy odeszli jest równie istotna, co troska o dobro tych, z którymi wciąż obcujemy. Historia masakry ludności w podkrakowskiej Bochni i niedawne prace dokumentujące ten fakt pokazują, że często przyjmując światową perspektywę, nie dostrzegamy dramatów w naszym sąsiedztwie. Film Wojciecha Szumowskiego nie jest o przeszłości, ale o współczesnych ludziach, którzy ratując pamięć ofiar, kształtują naszą współczesną wrażliwość i poczucie godności.

Ciężarówki nadziei
2015 / 35'
reż. Piotr Augustynek

Dom jak narkotyki / 2018 / 25'
reż. Monika Melań

Trzymaj serce
przed złamaniem
2019 / 47'
reż. Wojciech Szumowski

MY DLA INNYCH

część II

Wyjście / 2019

WYJŚCIE

Teatr „Exit” istnieje od 2016 roku i prowadzony jest przez Macieja Sikorowskiego. Jest to wyjątkowy teatr, skupiający twórców szczególnych. Podopieczni Macieja Sikorowskiego realizując się artystycznie, muszą jednocześnie zmagać się z dysfunkcjami fizycznymi i psychicznymi w warunkach społecznych, które wciąż osobom z niepełnosprawnościami pozostają niesprzyjające. Dla bohaterów nie ma to jednak znaczenia w dążeniu do celu – realizacji spektaklu. Kamera cały czas im towarzyszy, pokazując ich na scenie i poza nią, dowodząc ich determinacji i potrzeby artystycznego wyrażania się.

Wyjście/ 2019 / 51'
reż. Michał Król,
ks. Roman Sikoń

PRZESZŁOŚĆ W TERAŹNIEJSZOŚCI

Aby zrozumieć terażniejszość, trzeba znać przeszłość. Aby opisać przeszłość, trzeba wiedzieć, jakim językiem współcześnie się komunikujemy. Zestaw „Przeszłość w terażniejszości” prezentuje filmy, w których twórcy próbują na różny sposób opowiedzieć o przeszłości, tradycji i dziedzictwie, poprzez baczny obserwację współczesności.

część I

Nowa kuchnia
żydowska / 2018

Na granicy
czasu, na
granicy światów
/ 2019

Auschwitz, boks
i chleb / 2019

NOWA KUCHNIA ŻYDOWSKA

Krakowska dzielnica Kazimierz jest skarbnicą kultury żydowskiej. Jej materialne dziedzictwo odnajdujemy niemal na każdym rogu, ale to nie ono stanowi o jej ciągłości. Krzysztof Glondys w swoim filmie pokazuje, że to wspólne przeżywanie, wydawałoby się oczywistych i prozaicznych rzeczy, jak przygotowywanie i spożywanie posiłku, staje się pretekstem do zacieśniania więzi i komunikacji międzypokoleniowej.

NA GRANICY CZASU, NA GRANICY ŚWIATÓW

Odkrywamy Kraków, który skrył się w podziemiach zabytkowych budowli, chaszczach porastających ruiny. Odkrywcami tego znikającego oblicza Krakowa są naukowcy, którzy nie poprzestają na dotarciu do znaleziska, ale z wielką pieczołowitością przywracają cywilizacji jej zapomniane dziedzictwo. Film pełni istotną funkcję informacyjną i poznawczą, ale również dzięki wyrafinowanym zdjęciom i montażowi, staje się dokumentem poetyckim. Kunsztownym i pamiętnym.

AUSCHWITZ, BOKS I CHLEB

Tadeusz Pietrzykowski, ps. Teddy, był znakomicie zapowiadającym się pięściarzem. Jego kariera została przerwana, gdy trafił do obozu Auschwitz-Birkenau, gdzie nieoczekiwanie znowu zaczął boksować. Film jest dokumentalną opowieścią o Teddym, widzianym w dużej mierze z perspektywy Eleonory Szafran, jego córki. Reżyserka filmu wkracza również na plan filmu fabularnego o Pietrzykowskim, pokazując jak współczesna sztuka filmowa próbuje opowiedzieć i zrozumieć tragedię tamtych czasów.

Nowa kuchnia żydowska
2018 / 30'
reż. Krzysztof Glondys

Na granicy czasu, na granicy
światów / 2019 / 49'
reż. Wojciech Szumowski

Auschwitz, boks i chleb
2019 / 30'
reż. Gabriela Mruszczak

PRZESZŁOŚĆ W TERAŹNIEJSZOŚCI

część II

Portret Polaka
/ 2018

PORTRET POLAKA

Film opowiadający historię życia i pracy Bolesława Barbackiego, sądeckiego malarza i społecznika, którego działalność w okresie 20-lecia międzywojennego odcisnęła niezatarty ślad na obliczu Nowego Sącza. W filmie artysta powraca jako duch do swej pracowni. Przyglądając się przedmiotom tam zgromadzonym, zabiera nas w przeszłość, w podróż przez wspomnienia o swoim bogatym życiu, które przeżywał w czasie niezwykle przełomowym dla Polski: od schyłku XIX wieku, po katastrofę II wojny światowej. Bolesław malował realistyczne portrety, tworząc panoramę wizerunków Polaków – kobiet, mężczyzn i dzieci. Był też silnie zaangażowanym działaczem społecznym, jego życie związane było z Nowym Sączem, dla tego miasta pracował i tworzył. Wspomnienia Barbackiego oraz obrazy jego nawiedzenia pustej pracowni przeplatają się z wywiadami, w których historycy, społecznicy i ludzie kultury Nowego Sącza opowiadają o życiu artysty, jego dziedzictwie i wpływie na historię miasta.

(Źródło: Nomina Rosae. Ogród kultury dawnej)

Portret Polaka / 2018 / 73'
reż. Barbara Szewczyk

ORGANIZATOR

Małopolskie Centrum Kultury SOKÓŁ
ul. Długosza 3
33-300 Nowy Sącz

KOORDYNATOR

Marta Witek

OPRACOWANIE

Filip Nowak

PROJEKT GRAFICZNY

Joanna Raczek-Baran

KOREKTA

Natalia Lisowska

Zdjęcie z filmów:

Ridan – Krzysztof Ridan, *Pod spodem* – Krzysztof Ridan,
Jak ujarzmiłem smoka – Elżbieta Cybula, *Auschwitz, boks
i chleb* – Gabriela Mruszczak

ORGANIZATOR

SOKGŁ
Małopolskie Centrum Kultury
INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

KINO SOKGŁ
NOWY SĄCZ

PARTNER

EUROPA CINEMAS
CREATIVE EUROPE - MEDIA SUB-PROGRAMME

PATRONAT MEDIALNY

RADIO RINIX
MAŁOPOLSKA
NOWY SĄCZ

news **sądecki**
.news
PORTAL | TELEWIZJA

RADIO super
NOVA

miastoNS
GAZETA I PORTAL INFORMACYJNY

f **@** **▶** /mcksokol

f **@** /kinosokolns

TYLKO W DOBRYCH KINACH

FILMO
TEKA
MAŁOPOLSKA

MAŁOPOLSKA

SOKOŁ
Małopolskie Centrum Kultury
INSTYTUCJA KULTURY
WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

KINO SOKOŁ
NOWY SĄCZ

mcksokol.pl